

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK CXXVI

NR 4

WARSZAWA 2019

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ZAŁOŻONY PRZEZ XAWEREGO LISKEGO
W 1887 ROKU

ROCZNIK CXXVI
2019

4

WARSZAWA 2019

KOMITET REDAKCYJNY

DÁNIEL BAGI (Pecz, Węgry), RICHARD BUTTERWICK-PAWLIKOWSKI (zastępca redaktora; Londyn, Wielka Brytania), DOROTA DUKWICZ (Warszawa), JERZY DYGDALA (Toruń), MARIAN DYGO (Pułtusk–Warszawa), JERZY EISLER (zastępca redaktora; Warszawa), JAROSŁAW HRYCAK (Lwów, Ukraina), MAGDALENA HULAS (Warszawa), MACIEJ JANOWSKI (zastępca redaktora; Warszawa), TOMASZ JUREK (Poznań), BARTOSZ KALISKI (sekretarz; Warszawa), TOMASZ KIZWALTER (Warszawa), SATOSHI KOYAMA (Kioto, Japonia), WOJCIECH KRIEGSEISEN (Warszawa), ROMAN MICHAŁOWSKI (redaktor; Warszawa), KRZYSZTOF MIKULSKI (Toruń), MICHAEL G. MÜLLER (Halle–Wittenberga, Niemcy), BORYS W. NOSOW (Moskwa, Rosja), ANDRZEJ NOWAK (Warszawa), EDWARD OPALIŃSKI (zastępca redaktora; Warszawa), HENRYK SAMSONOWICZ (Warszawa), JERZY STRZELCZYK (Poznań), PHILIPP THER (Wiedeń, Austria), JACEK WIJACZKA (Toruń)

Redaktorzy tematyczni: ROMAN MICHAŁOWSKI (średniowiecze), EDWARD OPALIŃSKI (wieki XVI–XVII), RICHARD BUTTERWICK-PAWLIKOWSKI (wiek XVIII), MACIEJ JANOWSKI (wiek XIX), JERZY EISLER (wiek XX)

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31
tel. +48 22 831 02 61, e-mail: kh@ihpan.edu.pl
<http://www.kh-ihpan.edu.pl>

Redaktor językowy: Małgorzata Świerzyńska
Adiunkt redakcji: Monika Jusupović

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2019

© All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission of the publisher, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk lub odtwarzanie fragmentów tej publikacji w mediach każdego rodzaju wymaga pisemnego zezwolenia Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk

p-ISSN 0023-5903

e-ISSN 2451-1315

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Kolportaż wersji drukowanej czasopisma prowadzi

Wydawnictwo Naukowe Semper

Dział handlowy i księgarnia:

ul. Bednarska 20 A, 00-321 Warszawa

tel./fax: +48 22 828 49 73

<http://semper.pl>

<http://semper.istore.pl>

SPIS TREŚCI

Jerzy Dygdała, Lwowska wyprawa króla Stanisława Leszczyńskiego w 1709 roku (czy zamierzano iść na pomoc Karolowi XII na Ukrainę?) ..	657
Marcin Przegiętka, Kontakty polskich i niemieckich władz bezpieczeństwa w drugiej połowie lat trzydziestych XX wieku (kwestia zagrożenia komunistycznego)	689
Ariel Orzełek, U genezy Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Społecznego. Powstanie i rozpad pierwszego zespołu redakcyjnego tygodnika „Za i Przeciw”	721

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marcin Wolniewicz, Marian Małowist w świetle tradycji własnej „szkoły naukowej”. Uwagi na marginesie książki Tomasza Siewierskiego	765
Mariusz Zajączkowski, Wyważanie otwartych drzwi? Dywagacje Bogdana Huka o wspólnej polsko-ukraińskiej walce z reżimem komunistycznym w Polsce Lubelskiej	781

*

I. Wood, <i>The Transformation of the Roman West</i> — Robert Kasperski	801
P. Heather, <i>Rome Resurgent. War and Empire in the Age of Justinian</i> — Robert Kasperski	803
<i>Southern Italy as Contact Area and Border Region during the Early Middle Ages. Religious-Cultural Heterogeneity and Competing Powers in Local, Transregional and Universal Dimensions</i> , ed. by K. Wolf, K. Herbers — Jerzy Strzelczyk	807
<i>Aspects of Royal Power in Medieval Scandinavia</i> , red. J. Morawiec, R. Borysławski — Rafał Rutkowski	812
A. Teterycz-Puzio, <i>Konrad I Mazowiecki. Książ wielki lacki (1187/89 — 31 sierpnia 1247)</i> — Marian Dygo	816
<i>Księga odpustów wrocławskich</i> , oprac. i wyd. H. Manikowska — Roman Czaja	821
W. Fałkowski, <i>Pierwsze stulecie Jagiellonów</i> , wstęp P. Darecki — Przemysław P. Szpaczyński	824
<i>Od veduty k fotografii. Inscenování města w jeho historii</i> , editoři O. Fejtová, V. Ledvinka, M. Maříková, J. Pešek — Maria Bogucka	828
<i>Acta Unitatis Fratrum. Dokumente zur Geschichte der Böhmischen Brüder im 15. und 16. Jahrhundert</i> , Bd. 1: <i>Regesten der in den Handschriftenbänden Acta Unitatis Fratrum I-IV überlieferten Texte</i> , bearb. von J. Bahlcke, J. Halama, M. Holý, J. Just, M. Rothkegel, L. Udolph — Maciej Ptaszyński	834

K. Popowicz, <i>Saint-Simon i saintsimoniści – od rewolucji do kolonizacji. Historia pewnej religii (1803-1870)</i> – Dariusz Grzybek	836
P. Biliński, <i>Wacław Tokarz 1873-1937. Historyk walk o niepodległość</i> – Tadeusz Kondracki	841
J. Szumski, <i>Rozliczenia z ekipą Gierka 1980-1984</i> – Paweł Sasanka	846

IN MEMORIAM

Jerzy Jedlicki (4 VI 1930 – 31 I 2018) – Maciej Janowski	851

LISTY DO REDAKCJI

Sprostowanie – Zofia Zielińska	869

ZAWARTOŚĆ ROCZNIKA

Spis treści rocznika CXXVI	871
Spis autorów	878
Spis recenzentów wewnętrznych i zewnętrznych	879

CONTENTS

Jerzy Dygdała, Lviv's Expedition of King Stanisław Leszczyński in 1709 (Was He Going to Help Charles XII in Ukraine?)	657
Marcin Przegiętka, Contacts of Polish and German Security Authorities in the Second Half of the 1930s (the Question of Communist Threat) ...	689
Ariel Orzełek, At the Genesis of the Christian Social Association. The Emergence and Breakup of the First Editorial Team of the <i>Za i Przeciw</i> Weekly	721

CRITICAL ARTICLES – REVIEWS

Marcin Wolniewicz, Marian Małowist in the Light of Tradition of His “Scientific School”. Remarks on the Margin of Tomasz Siewierski's Book	765
Mariusz Zajączkowski, Reinventing the Wheel? Bogdan Huk's Reflections on Joint Polish-Ukrainian Fight against Communist Regime in Lublin Poland	781
Reviews	801

IN MEMORIAM	851

LETTERS TO THE EDITORS	869

TABLE OF CONTENTS	871

SPIS TREŚCI ROCZNIKA CXXXVI*

Bielecki Konrad, Etnocentryzm: czy tylko jeden? Krytyczna analiza teorii „renesansów” Jacka Goody’ego.....	3	425
Biniaś-Szkopek Magdalena, Małżeńska przeszkoda impotencji i oziębłości płciowej w świetle akt poznańskiego konsystorza z XV wieku	2	253
Dygdała Jerzy, Lwowska wyprawa króla Stanisława Leszczyńskiego w 1709 roku (czy zamierzano iść na pomoc Karolowi XII na Ukrainę?)	4	657
Getka-Kenig Mikołaj, Sebastian Sierakowski (1743–1824) i mit Krakowa w okresie napoleońskim i pokongresowym.....	2	283
Kasprzycki Remigiusz, „Naród bez broni”. Niechęć do służby wojskowej w II Rzeczypospolitej z przyczyn religijnych	1	73
Kekez Hrvoje, Lech’s Supposed Origins in Croatia: Regarding the Identification of the Rivers Huy and Krupa in the Works of Jan Długosz and Maciej of Miechów.....Eng.	3	43
Kuligowski Piotr, The Pathogenesis of the Public Sphere in Exile: Anarchy and Unity in the Political Thought and Mentality of the Great Polish Emigration.....Eng.	3	61
Michalska Marta, Problemy społeczne w gotyckiej przestrzeni dziewiętnastowiecznej metropolii w świetle powieści <i>The Mysteries of London</i> George’a W.M. Reynoldsa.....	1	39
Michalska Monika, Niecni Słowianie, wyimaginowany fundator, benedyktyni i dzik. Tradycja fundacyjna klasztoru cystersów w Pforcie do końca XV wieku.....	2	213
Orzełek Ariel, U genezy Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Społecznego. Powstanie i rozpad pierwszego zespołu redakcyjnego tygodnika „Za i Przeciw”.....	4	721
Pomierny-Wąsińska Anna, Measuring and Shaping the Late Medieval City: Mathematical Descriptions of City Walls in Florence and Milan	Eng. 3	5

* Rocznik składa się z 4 zeszytów polskich i 1 anglojęzycznego – English-Language Edition no. 3/2019 (Eng. 3).

Przegiętka Marcin, Kontakty polskich i niemieckich władz bezpieczeństwa w drugiej połowie lat trzydziestych XX wieku (kwestia zagrożenia komunistycznego)	4	689
Rutkowski Rafał, Jak opowiedzieć o zwycięstwie nad Cezarem? Próba nowego spojrzenia na przekaz Mistrza Wincentego (I, 17)	3	453
Szełągowska Krystyna, Historyk i społeczeństwo — funkcjonowanie nauki historycznej w osiemnastowiecznej monarchii duńsko-norweskiej	1	5
Zając Paweł, Warszawska misja nuncjusza Angela Duriniego od jej inauguracji do końca pierwszego roku konfederacji barskiej (lipiec 1767 — luty 1769)	3	481

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Epsztein Tadeusz, Totem inteligencki, czyli gdzie w społeczeństwie polskim XXI wieku szukać śladów po dawnym ziemiaństwie.	2	351
Kołodziejczyk Dariusz, Brytyjska dyplomacja nad Bosforem od czasów restauracji Stuartów po epokę napoleońską	1	111
Moniuszko Adam, O problematyce przysięgi w dawnym prawie polskim	2	315
Olaszek Jan, Underground Publishing, Samizdat and Central Europe	3	119
Sasanka Paweł, On the 'Inter-October Revolution' (1956–1957): The History of a Radical Social Change in Poland as Viewed by Jerzy Kochanowski.	3	97
Wesołowski Adrian, Trzy historie o celebrytach.	2	337
Wierzbicki Marek, Kustosz niełatwej pamięci. Na marginesie publikacji zapisków Zygmunta Klukowskiego	3	531
Wolniewicz Marcin, Marian Małowist w świetle tradycji własnej „szkoły naukowej”. Uwagi na marginesie książki Tomasza Siewierskiego.	4	765
Zajączkowski Mariusz, Wyważanie otwartych drzwi? Dywagacje Bogdana Huka o wspólnej polsko-ukraińskiej walce z reżimem komunistycznym w Polsce lubelskiej	4	781

*

<i>Acta Unitatis Fratrum. Dokumente zur Geschichte der Böhmischen Brüder im 15. und 16. Jahrhundert</i> , Bd. 1: <i>Regesten der in den Handschriftenbänden Acta Unitatis Fratrum I-IV überlieferten Texte</i> , bearb. von J. Bahlcke, J. Halama, M. Holý, J. Just, M. Rothkegel, L. Udolph — Maciej Ptaszyński	4	834
<i>Antytrynitaryzm w pierwszej Rzeczypospolitej w kontekście europejskim. Źródła — rozwój — oddziaływanie</i> , red. nauk. M. Choptiany, P. Wilczek — Maria Bogucka	2	388
<i>Aspects of Royal Power in Medieval Scandinavia</i> , red. J. Morawiec, R. Borysławski — Rafał Rutkowski.	4	812
Biliński P., <i>Wacław Tokarz 1873–1937. Historyk walk o niepodległość — Tadeusz Kondracki</i>	4	841
Bobiatyński K., <i>W walce o hegemonię. Rywalizacja polityczna w Wielkim Księstwie Litewskim w latach 1667–1674 — Bogusław Dybaś</i>	2	406

<i>Breaking Empires, Making Nations? The First World War and the Reforging of Europe</i> , red. R. Butterwick-Pawlikowski, Q. Cloet, A. Dowdall — Maciej Górny	1	175
<i>Brief und Kommunikation im Wandel: Medien, Autoren und Kontexte in den Debatten des Investiturstreits</i> , ed. F. Hartmann — Krzysztof Skwierczyński.....Eng.	3	147
Browning G., <i>A History of Modern Political Thought. The Question of Interpretation</i> — Ryszard Stemplowski	2	379
Campbell B.M.S., <i>The Great Transition. Climate, Disease and Society in the Late-Medieval World</i> — Krzysztof Polek.....	2	365
Czyż A.S., <i>Fundacje artystyczne rodziny Paców: Stefana, Krzysztofa Zygmunta i Mikołaja Stefana. „Lilium bonae spei ab antiquitate consecratum”</i> — Andrzej Rachuba	1	154
<i>Das Sakramentar aus Tyniec. Eine Prachthandschrift des 11. Jahrhunderts und die Beziehungen zwischen Köln und Polen in der Zeit Kasimirs des Erneuerers</i> , hrsg. K.G. Beuckers, A. Bihrer — Michał Tomaszek	3	554
<i>Dying Prepared in Medieval and Early Modern Northern Europe</i> , ed. A. Lahtinen, M. Korpiola — Urszula Augustyniak.....	3	566
Fałkowski W., <i>Pierwsze stulecie Jagiellonów</i> , wstęp P. Darecki — Przemysław P. Szpaczyński.....	4	824
Górny M., <i>Kreślarze ojczyzn. Geografowie i granice międzywojennej Europy</i> — Tomasz Pułocki.....	3	623
Heather P., <i>Rome Resurgent. War and Empire in the Age of Justinian</i> — Robert Kasperski	4	803
Kadziak D., <i>Utrzymanie królewskiej teściowej. Wizyta Marii Bawarskiej podczas wesela Zygmunta III Wazy z Anną Habsburg (23 maja — 16 czerwca 1592 r.)</i> — Urszula Zachara-Związek.....	1	150
Kocój H., <i>Dyplomaci sascy wobec Sejmu Wielkiego</i> — Jakub Bajer.....	3	616
Kozłowski T., <i>Anatomia rewolucji: Narodziny ruchu społecznego ‘Solidarność’ w 1980 roku</i> — Jan Olszek	Eng. 3	189
<i>Kronika halicko-wołyńska: (Kronika Romanowiczów) / Chronica Galiciano-Voliniana: (Chronica Romanoviciana)</i> , ed. D. Dąbrowski, A. Jusupović et al.; <i>Kronika halicko-wołyńska: Kronika Romanowiczów</i> , ed. D. Dąbrowski and A. Jusupović — Krzysztof Pietkiewicz ...Eng.	3	152
<i>Księga odpustów wrocławskich</i> , oprac. i wyd. H. Manikowska — Roman Czaja	4	821
<i>Księgi kryminalne miasta Krakowa z lat 1630-1633, 1679-1690</i> , oprac. i wyd. W. Uruszczak, M. Mikuła, K. Fokt — Edmund Kizik.....	2	395
Lewandowicz J. Ks., <i>Klasztory, mnisi, mniszki. Obraz życia monastycznego w „Registrum epistularum” Grzegorza Wielkiego na tle prawa cesarskiego i kościelnego</i> — ks. Stanisław Adamiak	3	551
Liutprando di Cremona, <i>De Iohanne papa et Ottone imperatore: Crimini, deposizione e morte di un pontefice maledetto</i> , ed. P. Chiesa — Antoni Grabowski	Eng. 3	143
Margolis O., <i>The Politics of Culture in Quattrocento Europe: René of Anjou in Italy</i> — Halina Manikowska.....	3	561

Maternicki J., <i>Wanda Moszczeńska (1896–1974). Współtwórczyni polskiej historii historiografii</i> — Jolanta Kolbuszewska	1	169
Mencfel M., <i>Atanazy Raczyński (1788–1874): Biografia</i> — Grzegorz P. Bąbiak	Eng. 3	183
Moos C., <i>Habsburg Post Mortem. Betrachtungen zum Weiterleben der Habsburgermonarchie</i> — Tomasz Pudłocki	3	628
Morawiec J., <i>Między poezją a polityką: Rozgrywki polityczne w Skandynawii XI wieku w świetle poezji ówczesnych skaldów</i> — Rafał Rutkowski	Eng. 3	139
<i>Nobis operique favete. Studia nad Gallem Anonimem</i> , red. A. Dąbrówka, E. Skibiński, W. Wojtowicz — Rafał Rutkowski	1	130
Nowakowska N., <i>King Sigismund of Poland and Martin Luther: The Reformation before Confessionalization</i> — Janusz Małek	Eng. 3	170
<i>Od Augusta Mocnego do Augusta III. Doniesienia z Warszawy Andrzeja Cichockiego z lat 1732–1734</i> , wyd. J. Dygdała — Maria Bogucka	3	588
<i>Od veduty k fotografii. Inscenování města w jeho historii</i> , editoři O. Fejtová, V. Ledvinka, M. Maříková, J. Pešek — Maria Bogucka	4	828
Popowicz K., <i>Saint-Simon i saintsimoniści — od rewolucji do kolonizacji. Historia pewnej religii (1803–1870)</i> — Dariusz Grzybek	4	836
<i>Proces beginek świdnickich w 1332 roku: Studia historyczne i edycja łacińsko-polska</i> , ed. P. Kras and T. Gałuszka — Piotr Oliński	Eng. 3	159
<i>Przestępczość kryminalna w Europie Środkowej i Wschodniej w XVI–XVIII wieku</i> , red. P. Klint, D. Wojtucki — Maria Bogucka	1	139
Ptaszyński M., <i>Reformacja w Polsce a dziedzictwo Erazma z Rotterdamu</i> — Henryk Gmiterek	3	576
Puchta W., <i>Powszechna Wystawa Krajowa we Lwowie w 1894 roku</i> — Aleksander Łupienko	1	166
Ragauskienė R., <i>Mirties nugalėti nepavyko. Biržų ir Dubingių kunigaikščių Radvilų biologinė istorija (XV a. pabaiga — XVII a.)</i> — Grzegorz Błaszczuk	3	570
Rexhauser R., <i>Juden im öffentlichen Raum einer christlichen Stadt. Posen im 16.–18. Jahrhundert</i> — Maria Cieśla	2	384
Rolnik D., <i>Leonarda Marcina Świejkowskiego (1721–1793) ostatniego wojewody podolskiego życie codzienne i publiczne oraz jego myśli o Rzeczypospolitej</i> — Zofia Zielińska	3	592
Šapoka M., <i>Warfare, Loyalty, and Rebellion. The Grand Duchy of Lithuania and the Great Northern War, 1709–1711</i> — Wojciech Kriegseisen	3	584
Sato S., <i>Edmund Burke as Historian. War, Order and Civilisation</i> — Paweł Hanczewski	3	609
Skalimowski A., <i>Sigalin. Towarzysz odbudowy</i> — Marek Czapelski	3	634
<i>Słownik architektów i budowniczych środowiska warszawskiego XV–XVIII wieku</i> , red. P. Migasiewicz, H. Osiecka-Samsonowicz, J. Sito — Marta Kuc-Czerep	2	373
<i>Southern Italy as Contact Area and Border Region during the Early Middle Ages. Religious-Cultural Heterogeneity and Competing Powers in Local, Transregional and Universal Dimensions</i> , ed. by K. Wolf, K. Herbers — Jerzy Strzelczyk	4	807

Stollberg-Rilinger B., <i>Maria Theresia. Die Kaiserin in ihrer Zeit. Eine Biographie</i> — Jacek Kordel	3	601
Szumski J., <i>Rozliczenia z ekipą Gierka 1980-1984</i> — Paweł Sasanka	4	846
Teterycz-Puzio A., <i>Konrad I Mazowiecki. Książ wielki lacki (1187/89 — 31 sierpnia 1247)</i> — Marian Dygo	4	816
Tomaszek M., <i>Dzieje opatów Moyennoutier. Święci i relikwie w narracji o historii klasztoru</i> — Antoni Grabowski	1	136
Tymowski M., <i>Europejczycy i Afrykanie: Wzajemne odkrycia i pierwsze kontakty</i> — Andrzej Dziubiński	Eng. 3	165
Wacław Tokarz (1873-1937). <i>Z Legionów Polskich na Uniwersytet Warszawski</i> , red. T.P. Rutkowski, T. Siewierski — Henryk Kocój	1	164
Wiemer H.-U., <i>Theoderich der Grosse. König der Goten — Herrscher der Römer. Eine Biographie</i> — Robert Kasperski	1	125
Wierzbicki L.A., <i>Senatorowie koronni na sejmach Rzeczypospolitej w XVII wieku</i> — Łukasz Wroniszewski	2	390
Wijaczka J., <i>Kościół wobec cesarzy w Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku (na tle europejskim)</i> — Andrzej Karpiński	1	142
Wiśniowiecki J.A., <i>Iliasz Polski (1700-1710)</i> , wyd. P.P. Romaniuk, J. Burdowicz-Nowicki — Mindaugas Šapoka	2	413
Wood I., <i>The Transformation of the Roman West</i> — Robert Kasperski	4	801
<i>Zapisy Sądu Duchownego Ormian miasta Lwowa za lata 1564-1608 w języku ormiańsko-kipczackim</i> , ed. E. Tryjarski — Jan Tyszkiewicz	Eng. 3	177
Zdanek M., <i>Uniwersytet Krakowski wobec własnej przeszłości w XV-XVI wieku</i> — Piotr Okniński	2	369
Бабулин И., <i>Смоленский поход и битва при Шепелевичих 1654 года</i> — Konrad Bobiatyński	2	399
Орехов А.М., <i>Очерки истории экономических отношений СССР и ПНР. 1944-1957 гг.</i> — Andrzej Skrzypek	1	180

IN MEMORIAM

Jerzy Jedlicki (4 VI 1930 — 31 I 2018) — Maciej Janowski	4	851
Jerzy Kłoczowski (29 XII 1924 — 2 XII 2017) — Paweł Kras	1	191
Jerzy Lesław Wyrozumski (7 III 1930 — 2 XI 2018) — Krzysztof Ożóg	3	641
Klaus Zernack (14 VI 1931 — 2 XI 2017) — Philipp Ther	1	187

KOMUNIKATY

Komunikat redakcji — retrakcja tekstu z nr. 4 z 2015 roku	1	199

LISTY DO REDAKCJI

Zofia Zielińska — Sprostowanie	4	869

CONTENTS

Bielecki Konrad, <i>Ethnocentrism, the One or the Many? A Critical Analysis of Jack Goody's Theory of Renaissances</i>	3	425

Biniaś-Szkopek Magdalena, The Impediments of Impotence and Frigidity in the Light of Records of the Poznań Consistory in the Fifteenth Century	2	253
Dygdała Jerzy, Lviv's Expedition of King Stanisław Leszczyński in 1709 (Was He Going to Help Charles XII in Ukraine?).....	4	657
Getka-Kenig Mikołaj, Sebastian Sierakowski (1743–1824) and the Myth of Cracow in the Napoleonic and Post-Congress Era	2	283
Kasprzycki Remigiusz, „A Nation without Arms”. An Aversion to Military Service in the Second Polish Republic for Religious Reasons.....	1	73
Kekez Hrvoje, Lech's Supposed Origins in Croatia: Regarding the Identification of the Rivers Huy and Krupa in the Works of Jan Długosz and Maciej of Miechów	Eng. 3	43
Kuligowski Piotr, The Pathogenesis of the Public Sphere in Exile: Anarchy and Unity in the Political Thought and Mentality of the Great Polish Emigration	Eng. 3	61
Michalska Marta, Social Problems in the Gothic Space of Nineteenth-Century City from the Perspective of a Penny Part Serial. <i>The Mysteries of London</i> by G. W. M. Reynolds	1	39
Michalska Monika, The Ignominious Slavs, an Imaginary Founder, the Benedictines and a Wild Boar. A Foundation Tradition of the Cistercian Monastery at Pforta to the End of the Fifteenth Century ...	2	213
Orzełek Ariel, At the Genesis of the Christian Social Association. The Emergence and Breakup of the First Editorial Team of the <i>Za i Przeciw</i> Weekly	4	721
Pomierny-Wąsińska Anna, Measuring and Shaping the Late Medieval City: Mathematical Descriptions of City Walls in Florence and Milan	Eng. 3	5
Przejętka Marcin, Contacts of Polish and German Security Authorities in the Second Half of the 1930s (the Question of Communist Threat)..	4	689
Rutkowski Rafał, How to Tell the Story of the Victory over Caesar? An Attempt to Take a New Look at Master Vincentius' Account (I, 17)....	3	453
Szelągowska Krystyna, Historian and Society — Functioning of the Science of History in Eighteenth-Century Denmark and Norway	1	5
Zajac Paweł, The Warsaw Mission of Nuncio Angelo Durini, from Its Inauguration until the End of the First Year of Bar Confederation (July 1767 — February 1769).....	3	481

CRITICAL ARTICLES

Epsztein Tadeusz, Intellectual Totem, or Where to Look for Traces of Old Landed Gentry in the Polish Society of the Twenty-First Century	2	351
Kołodziejczyk Dariusz, The British Diplomacy on the Bosphorus between the Stuart Restoration and the Napoleonic Era.....	1	111
Moniuszko Adam, On the Problem of Oath in the Old Polish Law	2	315
Olaszek Jan, Underground Publishing, Samizdat and Central Europe	Eng. 3	119

Sasanka Paweł, On the 'Inter-October Revolution' (1956–1957): The History of a Radical Social Change in Poland as Viewed by Jerzy Kochanowski	Eng. 3	97
Wesołowski Adrian, Three Stories about Celebrities	2	337
Wierzbicki Marek, A Guardian of Uneasy Memory. In the Margin of Edition of Zygmunt Klukowski's Notes	3	531
Wolniewicz Marcin, Marian Małowist in the Light of Tradition of His "Scientific School". Remarks on the Margin of Tomasz Siewierski's Book	4	765
Zajączkowski Mariusz, Reinventing the Wheel? Bogdan Huk's Reflections on Joint Polish-Ukrainian Fight against Communist Regime in Lublin Poland	4	781

SPIS AUTORÓW

Adamiak Stanisław ks.	3	551–554	Małek Janusz	Eng. 3	170–176
Augustyniak Urszula	3	566–570	Manikowska Halina	3	561–566
Bajer Jakub	3	616–622	Michalska Marta	1	39–71
Bąbiak Grzegorz P.	Eng. 3	183–188	Michalska Monika	2	213–252
Bielecki Konrad	3	425–452	Moniuszko Adam	2	315–336
Biniaś-Szkopek Magdalena	2	253–281	Okniński Piotr	2	369–373
Błaszczyk Grzegorz	3	570–576	Olaszek Jan	Eng. 3	119–138
Bobiatyński Konrad	2	399–405		Eng. 3	189–194
Bogucka Maria	1	139–142	Oliński Piotr	Eng. 3	159–165
	2	388–390	Orzełek Ariel	4	721–763
	3	588–592	Ożóg Krzysztof	3	641–648
	4	828–833	Pietkiewicz Krzysztof	Eng. 3	152–159
Cieśla Maria	2	384–388	Polek Krzysztof	2	365–368
Czaja Roman	4	821–824	Pomierny-Wąsińska		
Czapelski Marek	3	634–639	Anna	Eng. 3	5–42
Dybaś Bogusław	2	406–413	Przeiętka Marcin	4	689–720
Dygdała Jerzy	4	657–687	Ptaszyński Maciej	4	834–836
Dygo Marian	4	816–821	Pudłocki Tomasz	3	623–628
Dziubiński Andrzej	Eng. 3	165–170		3	628–634
Epszstein Tadeusz	2	351–364	Rachuba Andrzej	1	154–164
Getka-Kenig Mikołaj	2	283–314	Rutkowski Rafał	Eng. 3	139–143
Gmiterek Henryk	3	576–584		1	130–135
Górny Maciej	1	175–179		3	453–480
Grabowski Antoni	Eng. 3	143–146		4	812–815
	1	136–139	Šapoka Mindaugas	2	413–416
Grzybek Dariusz	4	836–841	Sasanka Paweł	Eng. 3	97–117
Hanczewski Paweł	3	609–616		4	846–849
Janowski Maciej	4	851–867	Skwierczyński Krzysztof	Eng. 3	147–151
Karpiński Andrzej	1	142–150	Skrzypek Andrzej	1	180–185
Kasperski Robert	1	125–130	Stemplowski Ryszard	2	379–384
	4	801–803	Strzelczyk Jerzy	4	807–812
	4	803–807	Szelągowska Krystyna	1	5–37
Kasprzycki Remigiusz	1	73–109	Szpaczyński Przemysław P.	4	824–828
Kekez Hrvoje	Eng. 3	43–60	Ther Philipp	1	187–189
Kizik Edmund	2	395–399	Tomaszek Michał	3	554–561
Kocój Henryk	1	164–166	Tyszkiewicz Jan	Eng. 3	177–183
Kolbuszewska Jolanta	1	169–175	Wesołowski Adrian	2	337–350
Kołodziejczyk Dariusz	1	111–123	Wierzbicki Marek	3	531–549
Kondracki Tadeusz	4	841–846	Wolniewicz Marcin	4	765–780
Kordel Jacek	3	601–609	Wroniszewski Łukasz	2	390–395
Kras Paweł	1	191–197	Zachara-Związek Urszula	1	150–154
Kriegseisen Wojciech	3	584–588	Zajac Paweł	3	481–529
Kuc-Czerep Marta	2	373–379	Zajączkowski Mariusz	4	781–800
Kuligowski Piotr	Eng. 3	61–96	Zielińska Zofia	3	592–600
Łupienko Aleksander	1	166–168		4	869

SPIS RECENZENTÓW WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH

- Krzysztof Brzechczyn (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, Polska)
- Marek Cetwiński (em., Polska)
- Hubert Chudzio (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków, Polska)
- Paweł T. Dobrowolski (Collegium Civitas, Warszawa, Polska)
- Adam Dziurok (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, Polska)
- Bartłomiej Dźwigała (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, Polska)
- Rafał Eysymontt (Uniwersytet Wrocławski, Polska)
- Gregor Feindt (Leibniz-Institut für Europäische Geschichte, Moguncja, Niemcy)
- Andrzej Friszke (Collegium Civitas, Warszawa, Polska)
- Borislav Grgin (Uniwersytet w Zagrzebiu, Chorwacja)
- Darius von Güttner-Sporzyński (University of Melbourne, Australia)
- John Paul Himka (em., Kanada)
- Tomasz Jurek (Instytut Historii PAN, Poznań, Polska)
- Igor Kąkolewski (Centrum Badań Historycznych PAN, Berlin, Niemcy)
- Jan Kieniewicz (Wydział „Artes Liberales”, Uniwersytet Warszawski, Polska)
- Andrzej Klubiński (Warszawa, Polska)
- Paweł Komorowski (Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa, Polska)
- Marek Kornat (Instytut Historii PAN, Warszawa, Polska)
- Piotr H. Kosicki (University of Maryland, College Park, USA)
- Eugeniusz C. Król (Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa, Polska)
- Barbara Krysztopa-Czupryńska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, Polska)
- Jakub Kujawiński (Uniwersytet Helsiński, Finlandia)
- Marzena Liedke (Uniwersytet w Białymstoku, Polska)
- Olga Linkiewicz (Instytut Historii PAN, Warszawa, Polska)
- Agnieszka Łuczak (Biblioteka Raczyńskich, Poznań, Polska)
- Gabriela Majewska (Uniwersytet Gdański, Polska)
- Rafał Makała (Technische Universität, Berlin, Niemcy)
- Jacek Matuszewski (Uniwersytet Łódzki, Polska)
- Michał Mencfel (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, Polska)
- Włodzimierz Mędrzecki (Instytut Historii PAN, Warszawa, Polska)
- Grzegorz Miernik (Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, Polska)
- Adam Moniuszko (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Polska)
- Grzegorz Motyka (Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa, Polska)
- Eduard Mühle (Westfälische Wilhelms-Universität, Münster, Niemcy)
- Joanna Nalewajko-Kulikov (Instytut Historii PAN, Warszawa, Polska)
- Krzysztof Ożóg (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)
- Marcin Rafał Pauk (Instytut Historyczny, Uniwersytet Warszawski, Polska)
- Krzysztof Persak (Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa, Polska)
- Jan Pisuliński (Uniwersytet Rzeszowski, Polska)
- Jacek Purchła (Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków, Polska)

-
Agata Roćko (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa, Polska)	Jerzy Strzelczyk (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, Polska)
Szymon Rudnicki (em., Polska)	Mindaugas Šapoka (Instytut Historii Litwy, Wilno, Litwa)
Tadeusz P. Rutkowski (Instytut Historyczny, Uniwersytet Warszawski, Polska)	Magdalena Ślusarska (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa, Polska)
Krzysztof Skwierczyński (Instytut Historyczny, Uniwersytet Warszawski, Polska)	Hacer Topaktaş Üstüner (Uniwersytet Stambulski, Turcja)
Paweł Sowiński (Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa, Polska)	Theodore R. Weeks (Southern Illinois University, Carbondale, USA)
Ludwig Steindorff (Christian-Albrechts-Universität, Kilonia, Niemcy)	Piotr Wróbel (University of Toronto, Kanada)
Rafał Stobiecki (Uniwersytet Łódzki, Polska)	Zofia Zielińska (em., Polska)
Maciej Strutyński (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska)	Ewa M. Ziółek (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Polska)
	Radosław Żurawski vel Grajewski (Uniwersytet Łódzki, Polska)

WYKAZ SKRÓTÓW

- AAN — Archiwum Akt Nowych w Warszawie
AGAD — Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AGZ — *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie, t. 1–25, Lwów 1868–1935*
- AP — Archiwum Państwowe
AIPN — archiwum Instytutu Pamięci Narodowej
ANK — Archiwum Narodowe w Krakowie
APH — „Acta Poloniae Historica”
ASWK — *Akta sejmikowe województwa krakowskiego*
ASWP — *Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego*
BC — Biblioteka Muzeum Narodowego im. Czartoryskich w Krakowie
- BJ — Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
BK — Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Kórniku
b.m.d. — bez miejsca i daty wydania
BN — Biblioteka Narodowa w Warszawie
BO — Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
- BPAU-PANKr — Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
- BR — Biblioteka Publiczna im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu
- CAW — Centralne Archiwum Wojskowe
CDS — *Codex diplomaticus nec non epistolaris Silesiae*, Wrocław 1956–1964
- CPH — „Czasopismo Prawno-Historyczne”
DN — „Dzieje Najnowsze”
KDKK — *Kodeks dyplomatyczny Katedry Krakowskiej*, Kraków 1874–1883
- KDM — *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*, Kraków 1876–1905
KDMaz — *Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis*, Warszawa 1919
- KDP — *Kodeks dyplomatyczny Polski*, Warszawa 1847–1887
KDW — *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, Poznań 1877 nn.
KH — „Kwartalnik Historyczny”
KHKM — „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
LVIA — Lietuvos valstybiės istorijos archyvas w Wilnie
MGH — *Monumenta Germaniae Historica*

MGH SrG	— <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores rerum Germanicarum</i>
MGH SS	— <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores</i>
MK	— Metryka Koronna
MPH	— <i>Monumenta Poloniae Historica</i>
MPH s.n.	— <i>Monumenta Poloniae Historica, Series nova</i>
mps	— maszynopis
n.	— i następna
nn.	— i następne
OiRP	— „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”
op. cit.	— opus citatum
oprac.	— opracował
PH	— „Przegląd Historyczny”
PL	— <i>Patrologiae cursus completus. Series Latina</i> , Paris 1844–1865
por.	— porównaj
przyp.	— przypis
PSB	— <i>Polski Słownik Biograficzny</i>
RDSG	— „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”
red.	— redaktor, redakcja
RH	— „Roczniki Historyczne”
RHum	— „Roczniki Humanistyczne”
rkp.	— rękopis
RWHF PAU	— „Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności”, Kraków 1874–1891
	— „Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1891–1918
	— „Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921
	— „Rozprawy — Polska Akademia Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921–1928/1929
	— „Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego — Polska Akademia Umiejętności”, Kraków 1928/1929–1952
	— <i>Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego — Polska Akademia Umiejętności</i> , Kraków 1992–
SDRE	— „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”
SGKP	— <i>Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich</i>
SH	— „Studia Historyczne”
SIRIO	— <i>Sbornik Imperatorskogo Russkogo Istoričeskogo Obščestva</i> , t. 1–148, S.-Peterburg 1867–1916
Sobótka	— „Śląski Kwartalnik Historyczny «Sobótka»”
SPPP	— <i>Starodawne Prawa Polskiego Pomniki</i>
SRP	— <i>Scriptores Rerum Polonicarum</i>

SSS	— <i>Słownik Starożytności Słowiańskich</i>
St. Źr.	— „Studia Źródłoznawcze”
sygn.	— sygnatura
Urzędnicy	— <i>Urzędnicy Dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII Wieku. Spisy</i> , red. A. Gąsiorowski, t. 1–, Wrocław, Kórnik 1985–
Urzędnicy, Litwa	— <i>Urzędnicy Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV–XVIII wiek. Spisy</i> , red. A. Rachuba, t. 1–, Warszawa 2004–
VC	— <i>Volumina Constitutionum</i> , t. 1–, Warszawa 1996– (należy cytować odpowiednio, według wzoru: VC 1/1)
VL	— <i>Volumina Legum</i> , t. 1–8, Warszawa 1732–1782; t. 9, Kraków 1889; t. 10, Poznań 1952 (cytować np.: VL 7, s. 234)
wyd.	— wydanie, wydał
z.	— zeszyt
ZH	— „Zapiski Historyczne”
zob.	— zobacz

TRANSLITERACJA SŁOWIAŃSKICH ALFABETÓW CYRYLICKICH

Nr	Litera alfabetu cyrylickiego		Transliteracja		Język*	Nr	Litera alfabetu cyrylickiego		Transliteracja		Język
1	А	а	А	а	b b u m r s u	27	Р	р	Р	р	b b u m r s u
2	Б	б	В	в	b b u m r s u	28	С	с	С	с	b b u m r s u
3	В	в	У	у	b b u m r s u	29	Т	т	Т	т	b b u m r s u
4	Г	г	Г	г	b b u m r s u	30	Њ	њ	Ї	ї	s
5	Д	д	Д	д	b b u m r s u	31	Ќ	ќ	Ќ	ќ	m
6	Ђ	ђ	Ђ	ђ	s	32	У	у	У	у	b b u m r s u
7	Ѓ	ѓ	Ѓ	ѓ	m	33	Ў	ў	Ў	ў	b
8	Е	е	Е	е	b b u m r s u	34	Ф	ф	Ф	ф	b b u m r s u
9	Ё	ё	Ё	ё	b r	35	Х	х	Н	н	b b u m r s u
10	Є	є	Ê	ê	u	36	Ц	ц	С	с	b b u m r s u
11	Ж	ж	Ž	ž	b b u m r s u	37	Ч	ч	Ї	ї	b b u m r s u
12	З	з	З	з	b b u m r s u	38	Џ	џ	Đ	đ	m s
13	С	с	Ž	ž	m	39	Ш	ш	Š	š	b b u m r s u
14	И	и	І	і	b** b u m r s u	40	Щ	щ	Ŝ	ŝ	b u r u
15	І	і	Ì	ì	b r** u	41	Ъ	ъ	"	"	b** b u r
16	Ї	ї	Ï	ï	u	42	Ы	ы	У	у	b r u**
17	Ј	ј	Ј	ј	m s	43	Ь	ь	'	'	b b u r u
18	Й	й	Ј	ј	b b u r u	44	Э	э	È	è	b r
19	К	к	К	к	b b u m r s u	45	Ю	ю	Û	û	b b u r u
20	Л	л	Л	л	b b u m r s u	46	Я	я	Â	â	b b u r u
21	Љ	љ	Ľ	ľ	m s	47	'	'	'	'	b b u m r s u
22	М	м	М	м	b b u m r s u	48	Ѓ	ѓ	Ĝ	ĝ	b** u**
23	Н	н	Ń	ń	b b u m r s u	49	Ђ	ђ	Ě	ě	b** r** u**
24	Њ	њ	Ñ	ñ	m s	50	Ж	ж	Ǻ	ǻ	b u**
25	О	о	О	о	b b u m r s u	51	Ө	ө	ƒ	ƒ	r**
26	П	п	Р	р	b b u m r s u	52	У	у	ÿ	ÿ	r**

* Oznaczenia języków: b — białoruski, bu — bułgarski, m — macedoński, r — rosyjski, s — serbsko-chorwacki, u — ukraiński.

** Występuje w dawnej pisowni.

INSTYTUT HISTORII PAN
PRZEDSTAWIA

Przy boku króla
Stanisława
Leszczyńskiego
(1706–1709)

TOM II

W WEDRÓWKACH PO POLSCE
MIĘDZY GDAŃSKIEM A LWOWEM
W LATACH 1708–1709

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk

www.ihpan.edu.pl

ISSN 0023-5903

12>

9 770023 590901